

Nro. 34.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indult Bétsből, Kedden Aprilis 26-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

A' mult szombatón (e' hónap 23-kán) reggel, Károly ő Császári Feő Hertzegsége Albert ő Királyi Hertzegségével, 11 óratájban pedig Felséges Urunk és Afzszonyunk a' Sakszoniai Antal Hertzeggel és Hertzeg Afzszornyal, 's számos kísézőikkel egyetemben, kivánt jó egészségben megérkeztek ide.

A' Magyar országi hajozó tsatornák és hajózás Privilegiált Társasága' Karlstadti osztályának az a' határ nélkül való megtiszteltetésbéli eifelejthetetlen szerentséje vala e' hónap' 3-kán, hogy ennek Követi és néhány főbb részesei, nev' szerént a' Lichtens-

teini Ház mostani Kormányozója Hertzeg Lichtenstein, Gróf Schaffgotsche Gotthard Antal, Gróf Aspremont Gobert János, és Gróf Bathyan Károly eö Feö Meltóságok, a' Felségtöl ezen Társasághoz rendeltetve lévö Királyi Biztos Cs. K. Kamrás és Valóságos Titkos Tanácsos Gróf Apony Antal eö Fö Milga által vezetettvén, a' Császárné és Királyné eö Felsége eleibe botsáttatsanak, és eö Felségének azon kéréseket, mellyet a' fentifzvelt Társaság a' maga közelébröl tartott közönséges gyűlésében meghatározott, és a' melly abban áll, hogy a' Karlstadtól a' Magyar tengerpartok (littorale) felé vívö, belsö Magyar országnak az Adriaticum tengerrel való özfzetsatoltatására tzelozö, 's a' Társaság költségén nagy munkával készült mesterséges útat, a' maga Felséges néveröl neveztetni engedje-meg Császárné és Királyné eö Felsége, eleibe terjeszthessék eö Felségének. A' F. ges Monarcháné az említett Királyi Biztos Ur által ezen czél eránt tartott beszédre, leg kegyesebb lebotsátkozással való kifejezésekkel, és a' Társaság közjöt tárgyzó törekedésével való kegyelmes megelegetésének kinyilatkoztatásával, felelni, 's annak tisztelettel telyes kérését megengedni, kegyesen méltoztatott. Ez a' út tehát, a' melly a' tenger partjától fogva 17 mértföldnyire, járhatatlan havasokon, tsak nem három ezer Bétsi nyomnyi magafságra, azonban olly lassanlassan való emelkedéssel, készítettett, hogy a' leg meredekebb helyeken a' hágás, egy Bétsi rúd hozzfzuságnyi úton 4 tzolnál többet nem teszzen, 's következésképpen azt okozza, hogy 4 jó lövak 40 mázsa terhet minden segítő lovak és kerékkötés nélkül elvonhatnak — ez az út tehát, melynek készítettésében a'

lég nagyobbra való iparkodás e'képpen vetélkedett a' munkabéli vakmerőséggel az elsőség felett, a' maga köz hafznú voltára nézve pedig kevés hasonlót esmér, mostantól fogva, Ludovika Útjának (Via Ludovicae, v. Ludovisea) betses nevezetével díszeskedik.

Északi Európa.

A' Swéd ország ellen való Orosz és Dánus Had. hirdetések közönségesé tettük volt, idejekben. Az Orosz Udvar ellen adott már a' Swédek Királya is ki egy Nyilatkoztatást, melly Mártziusnak 11. kén költ és e'képpen jött ki a' Stöckholmi 's az után a' Köppenhági 's egyéb idegen Ujsagokban: —

„Az Orosz seregek ellenséges módon bétűtöttek Swéd Finnlandiába. Ezt a' telegrafus adta leg elsőben hírül ö K. Felségének; azután egy Proklamatio, melly ezen tartományban az ö Orosz Császári Felsége nevében közönségesé tétetett, és a' melyben elállás és felkelés javasoltatik a' lakosoknak, az ellenségeskedések előre való hadhirdetés nélkül; valamelly régi haragból vévén szarmazásokat, 's egy hazaáruló (Sprengporten) által kormányoztatván, a' ki az Orosz fővezér mellett tartózkodik: mind ezek utálságot gerjesztő és olyan történetek, a' mellyeknek kevés példájok találhatók. Hát még ha a' két Udvarok között csak nem régiben kötöttett barátság gondolóra vétetik, 's ezen ellenségeskedések egy Szövetséges társ ellen intéztetődni szemléltetnek: már ekkor sem érezni eléggé, sem megnevezni nem lehet ezt az igafságtalanságot. Feljegyzi ezt a' Historia. Megtetéz.e' minden időnkbeli rettentességeket. —

„Azon időben, mikor az elnyomatott Prin-
tzek' és Státusok' sorsa megilletni láttatott az Orosz
birodalom érzékenységet; mikor ez észébe kezdette
venni az Európát fenyegető veszedelmeket: ő Ki-
rályi Felsege is hasonló érzékenység által vezérel-
tetvén, beléállott azon kötésbe, a' melly egy szom-
szédhoz, egy baráthoz, és egy független Monárchá-
hoz viseltető bizodalomban helyheztetődött. Ő Orosz
Cs. Felsege szövetséget állított vala fel a' köz jóra
nézve; jussa volt Frantzia országtól a' véllé kötött
feltételeknek telyesítettéseket megkivánni; ereje is
volt a' maga. és minnyájunk jussát védelmezni. Ő
Swéd K. Felsege szövetséget kötött véllé, 's mos-
tánában még is megtámogatik tőlle, éppen azért,
hogy szövetségese volt, holott soha sem kötött
egy Princz is szövetséget ennél nagyobb megsér-
thetétlenségnek reménlésével. A' Császár személye-
sen meg bántatott vala az által, hogy Frantzia or-
szág egyátallyában nem akarta telyesíteni egy hely-
behagyással megerősített kötésnek feltételeit; és
az által is, hogy a' neki tartozó tisztelet sok versben
megsértetett. Az Orosz nemzet bosszankodott,
hogy közönséges képpen vad és barbarus nevezettel
illetődött. A' köz úgyszólván tsatólta végezetre ma-
gát minden, a' mit egy Országlófszének szentnek kell
tartani. Nem megmásolhatatlannak lehetett-e' hinni
a' Császárnak azon nyilatkozatását: hogy minden
békefséges feltételeket vizsgálva fogna vetni, akar
melly hasznosok lennének is azok ránézve, hatsak
az Orosz névnek betsületével, a' hazá bátorságával,
's egész Európa tsendefiségével meg nem egygyez-
nének. A' jelenvaló idő már kimoudotta iteletét a'
feiól, 's a' jövendő is még jobban meg fogja éreztet-

ni, azt, hogy miképpen tellyesítették ezen nagy tzelok a' Tilsiti kotes által. Sem a' fegyvernyugvasrol, sem ezen bekefségről nem tudósittatott a' Király (a' melly egészfen ellenkezett az egygyezés-sel), előbb, hanemtsak mikor már a' bekefség megkötetett vala; midön ö Felsége ekkor magát még háboruban lenni szemlélvén, uj fegyvernyugvást ajánlott az ellenségnek, hanem megtagadó választ kapott; midön tehát a' maga Német tartományainak védelmezésekre magát ö K. F.ge erőtelennek lenni szemlélvén, azokat odahagyni kéntelenített. —

„Ezen kárvallás után, melynek az Orosz birodalom' elválása volt az oka, a' hadakozás' mezejétől egészfen eltávozva lenni szemlélvén magát ö K. F.ge, már tsak azon iparkodott, hogy azon tsendeséggel, mellyet országának fekvése láttatott neki igérni, bekefségben élhessen. Igért kötelefségeit az Orosz birodalom eránt hűséggel telyesityén, azt várta ettől, hogy felvett Systemájának különbözése mellett is, igazsággal fog ö K. F.gehez a' múltakra nézve viseltetni. Ö K. F.ge az Orosz seregeket az ö hadi munkájokban hadi hajói által segítette; nékiek a' maga fegyveres házait megnyitotta; az ellenségnek azon ajánlásait, mellyeket ö K. F.gének ez a' verekedés heves folyása alatt tett vala, holott ekkor az Orosz tartományokból a' fegyveres nép ki volt vitettetve, el nem fogadván, az Orosz Udvarnak megjelentette; a' melly ajánlások között találtott ez is, hogy, ha a' Swéd Király az Orosz birodalomtól elállana, neki a' XII-dik Károly által elveztetett Swéd tartományokat minden kerekedségeivel egygyütt vízfza szerezné. Ö K. F.ge ugyan minden ditséret felett valónak tartja magát azért,

hogy ilyen ígéreteknek ellenek állhatott: hanem remélli, hogy az az erőszakoskodás, mellyet ő K. F. ge azon Hatalmaságtól szenved, a' kihez ily nagy kimélléssel viseltetett, annyival igazságosabban meg fog ítéltetni.

„Tavaly Oktober' 6-kán azt a' projektomot terjesztette az Orosz Udvar ő Swéd Királyi F. ge eleibe, hogy a' Napkeleti tengert, a' képpen, mint az Északi Hatalmaságok az 1780-dik éftendőben megegygyeztek, zárja-bé az idegen (Anglus) hadi hajók előtt. Ő Királyi F. ge ezen tekintetben késznek lenni ajánlotta magát arra, hogy alkudozás által véghez vífzi Angliával azt, hogy ez, a' Napkeleti tengerre egy hadi hajót is bé nem fog a' Sund' fzosrosán küldeni, valaméddig ezen tengernek környékén semmi hadi készületek nem tétetődnek. Az Orosz birodalom nem kívánhatta azt, hogy Swétzia néki oltalmazó bástya gyanánt szolgáljon Anglia ellen, s hajós seregeit és kereskedését feláldozza, azért, hogy Kronstádtot és Revált védelmezze. Ezt kívánni valósággal sok lett volna. A' Finnlandiai lakosokhoz intéztetett Proklamátzió'n kívül, a' Papokhoz és a' Swéd ármádiához is intéztetett az Oroszok résziről egyegy Proklamátzió. (*) — (A' folytatása ezen Swéd nyilatkoztatásnak a' jövő postán következik).

(*) Most itt következnek a' mingyár említett két Proklamátziók. Az első ezek közzül írott czédulákban állott, mellyeket a' Finnlandiai határokon osztottak ki a' Papoknak az Oroszok; a' foglalatjok ennyiben áll: — “

„Uraim! Legyetek olyan jók, hogy fogadjátok úgy ezen Proklamátziót, mint bátorság' zálló-

gát, 's közöljétek értelmét a' ti megyéitekben talál-
tató lakosokkal, a' melly után azonnal meg fognak
közzitekbe az ő Orosz Császári Felsége' részéről a'
védelmező őrállók érkezni. — A' második Prokla-
mazio ez volt: —

„Katonák! Fajdalommal kéntelenítettik ő Csá-
szári Felsége a' maga seregeit Finnlandiába akarátja
ellen bészállítani, melly tsak arra való, hogy ben-
neteket hathatósan védelmeztesen, és a' tsendessé-
get 's békefséget, Finnlandiának boldogságára, fenn-
tartatsa. Hogy ezen igazságos célját elérhesse ő
Cs. F.ge, megparantsólta vala nekünk, hogy mi tü-
zet ne adjunk réatok addig, míg ti önnön szabadsá-
gotokról és tsendefségekről el nem felejtkeztek és
réánk előbb tüzet nem adtok. Nagy szomorúságunk-
ra azonközben ti ezt már megtselakedtétek. Mi azon-
közben még egy versben megujjitjuk az ő Cs. F.ge
által előnkbe adatott rendelést, és bizonyofsá tévén
a' Finnlandiai nemzetet az ő Cs. F.ge jó indúlatja
felől, kezességet vállalunk az ő F.ge erántatok vi-
seltető kegyelmességiért. Ti jó Finnlandusok! a'
kik ellenségeskedésre engedtétek vétetni magatokat,
ti szánakozásra méltók vagytok, honnyotokat és
házaitok népit elhagyván, a' halál' keresésire indúl-
tatok az igazságtalan ügyért.

„Katonák! az én igen kegyelmes Császárom
megparantsólta nekem, hogy minnyájotoknak, a' kik
a' fegyvert önként leteszitek, megigérjem, hogy
házaitokhoz szabadon visszfa terhettek, vagy a' hova
tettzik oda mehettek; és hogy ennek felette min-
den puskáért 2 Rubelt, minden kardért vagy egyéb
e'féle fegyverért egy Rubelt, és minden loért 10
Rubelt fizettessek néktek. Ki ne betsúlné közötte-

tek a' tsendes életet, és ki ne sietne as-igafásgat-
lan iusurrekctzióbol kiállani, oly véggel, hogy az
én igen kegyelmes Fejedelmeknek védelmezése alatt,
békeségis, tsendes, és boldog életre szert tehes-
sen. Költ a' Lovisai fő hadi szálláson Febr. 22-
kén, 1808-ban. —“

„Buxhövden,

Koppenhága, April. 5-kén. A' Krefztely
nevű Linea hajó szerentsétlenségének kimenetelét
már egézfizen tudjuk. Annak kapitánya Jessen
életben maradott, és Angliába általvitetett. Rothe,
Top, Farry, Thostrup nevű tífztek, ki gyengébb
ki terhesebb sebet kapján, feküsznek. Willemoes,
Lanken, Soland, és Daehlerup, elestek. Ez a' Wil-
lemoes az a' Hadnagy volt, a' ki azon nevezetes
Aprilis 2-kán, mikor Nelson Koppenhágát szoron-
gatta, ennek hajója ellen oly módon viaskodott,
hogy magától ezen nagy tengeri vezérről is megdi-
tsértetett.

Az Angliából ide érkezett uj hírek szerént
véghetetlen készületeket tefznek az Anglusok. Ne-
vezetes az, hogy a' kised hajókat fegyverkeztetik
nagy számmal. Februariusban 150 olyan hajót ké-
szítettek egygyik kikötőhelyekben a' kivezéshez,
mellyek közzül mindeniken tíz-tíz ágyuk találatnak,
's a' mellyek felől olyan hír szárnyal, hogy nem soká
a' Norvégiai partokat akarják megtámadni véllék.

Nagy Britannia,

A' b. e. Foxnak a' Stuart Házirol irott munká-
ja, mellyet nagy kivánsággal vár az Angliai olvasó
nép, minden órán ki fog kerülni a' nyomtató sajtó
alól; még pedig úgy, hogy ugyan azon időben ki

fog annak német fordítása is jöni. Az a Timæus nevű, Londonban tartózkodó Német Májor ennek is a fordítója, a ki a Hume Angliáról való Historiáját igen jó némettséggel fordította volt.

A Parlamentomban ismét a felett vetélkedtek ezen napokban néhány jó beszédű tagok, hogy azon Dánus hadi hajókat, a mellyeket tavaly a Koppenhágái kikötőhelyből elhoztak, úgy tartsák-e mint magok tulajdonát, vagy mint a mellyek, tsak mint zállog úgy volnának nállok. — Lord Sidmonth (Ad-dington) így beszélt: — “

„Mi ezeket a hajókat tsak gondviselésünk alá vettük, következésképpen nem tarthatjuk tulajdonunknak őket. Mind a közönséges hitelnak mind Britannia betsületének megtarthatása kívánniak, hogy ne fordítsuk a magunk szolgálatunkra ezen hajókat. Azt mondják ugyan az ellenkező értelemben lévők, hogy mi sem köteleztetünk ezen tekintetben megtartani ígérletünket, minthogy a Dániai Udvar sem erősítette meg a Kapitulatziót. — „De hogy is erősíthetette volna ő azt meg, a mit gyalázatnak tartott? Ezen esztendőben Febr. 17-kén azért Imátkoztak a Parlamentom és a Ministerek a Mindenhatónak, hogy tegye szerentséssé fegyvereinket. Azonközben ha ezekre áldást kívánunk, szükség, hogy azon kezdjük a dolgot magunk, hogy igafságos voltunk által az áldást megérdemeljük. En tehát azt projektálok: hogy viseltsünk olyan gondot a Dánus hajókra, hogy a békefég idejének elkövetkezéséig olyan állapotban maradjanak, mint mi általvettük azokat.

Az ország Lord vagy Fő Cancellariusza e képen felelt: — „A Dánus hajóknak elvétettetések

éppen olyan szükséges és a politikával megegyező eszköz volt, mint annak idejében a Touloni hajós seregnek őszszerontatása és a Hollandiának elvételése. Ministereink igen méltókká tettek volna magokat a büntetésre, ha a Dánus hadi hajókat kezeik közé nem kapták volna: most pedig már, midőn Dánia nyilvánosság hadat hirdetett Anglia ellen, úgy nézethetnek, mint a mellyek valóságos Britanniai tulajdonná, törvényes ragadománya váltak. — Hofzfas vetélkedés után voksolásra kerülvén a dolog, a Lord Sidmouth projektomát 105 tagok vízfza vetették, 51 véle tartott.

Hadi Történetek.

Hamburgból April. 6-kán irták, hogy az oda Stockholmból érkezett tudósítások Mártzius 20-kaig szollanak, hanem semmi nevezetes ujság nem található benne. A Swéd seregek még mind folytatják Finnlandiából az ő útjokat vízfza felé a beljebb fekvő Swéd tartományokra, a melyben az ellenség sem akadályoztatja őket.

Finnlandiának Tawastehuus nevű városából így irt Mártz. 10-kén egy Orosz tizt: — „Mi már elfoglaltuk Finnlandiának két harmadát. A Finnlandus katonák rősz készülettel lévén a hideg és éhség ellen, nem igen tüzesek honnyoknak védelmezésében.

Az Anglus hadi hajók ezen éftendőben Mártz. 28-kán jöttek leg előbb által a Sund szorosán a Napkeleti tengerre. Általevezések közben a Swéd part mellett olyan közel eveztek-el, mint tsak lehetett. Anholt nevű kised Dánus szigetre a Cattegat obliben (Iütlandia és Norvégia között) kiszál-

lottak az Anglusok. A' Nagy Belten már most hat Anglus Linea hajót számláltak meg; 's az olta Fühnen fzigetéről Odensee városából is hátrább hozta Princz Ponte-Corvo a' maga fő hadifzállását. Most Coldingen városban Intlandia partján tartózkodik azzal. Azt is erősítik némelyek; hogy a' nevezett Cattogat öbliben nagy számú Anglus hadi és szállító hajók jelentek volna meg: hanem a' még eddig tsak hihető, de nem bizonyos hír.

Nismesből, Frantzia ország Déli részéről Mártz. 21-kén. A' fegyveres seregek még meg nem szünték Spanyol ország felé takarodni. Egy idő óta tsak gyalog és lovas pattantyusokat láttunk, hanem már most ismét Dragonyosok, Lovas Vadászok, és egyebek kezdettek érkezni. Többire minnyájok Olasz országból jönnek. Lehetetlen leírni a' Gibraltár ellen tétetődő készületeknek véghetetleniségeket. Azon ostromkészületeken kívül, melyeket a' Kadixi és Karthagenai fegyveres házak szolgáltathatnak ezen ostromra, Frantzia országból is felette sokat visznek magok a' Frantziák oda. Tályunkon tsak egy magános ember, 60 ezer mázsa szénnek szolgáltatására köhelezte magát alkú szerént. Ahozértó emberek erősítik, hogy Gibraltár vára tsak nagyobb kiterjedésű, de nem erősebb Gaétánál, és idővel az ágyugolyobisok által az ebben találtató épületek és kazamáták is, a' kikötőhelyben találtató hajókkal egyetemben öszsze rontatván, végezetre ez is megvétettethetik.

Tudományos Dolgozok.

A' mingyár nevezendő Kiadó, ki a' 32-dik számú M. Kiriban egy jó Orvosi Könyvet ajánlott a'

Német nyelvetértő Magyar Tudósoknak, ugyan ezekkel a' következendő tizüti munkát is megesmértetni kívánta: „Lehrbuch der Mineralogie, nach des Herrn Ober-Bergrath Karsten mineralogischen Tabellen ausgeführt von D. Franz Ambros Reufs. 8. Bände in gr. 8. Leipzig, bei F. G. Jacobäer.“

Nem ment 6 vagy 8 ezüendöktől fogva (így ír a' Tudósító), annyi változáson által egy tudomány is, 's nem tett előfelé oly lépéseket, mint az Ásványok Tudománya, melyre nézve, Buch, Emmerling, Esmark, Hauy, Humboldt, és Karsten urak közönetet érdemelnek azért, hogy a' Chemia segedelmével meghatározták azon erős princípiumokat, a' mellyek szerént már most ki lehet megmaradandó Systema szerént dolgozni ezt a' fontos tudománt. Mostelsöben D. Reufz úr fogott bizonyos tekintetben ahoz, hogy az ásványok tudományát kedvellő közönségnek kezébe egy oly tökéletes munkát adjon, a' melyhez az ezelöteniek közzül sem telyefségére sem pontosságára nézve nem hasonlít egy is: a' melly mellett ezt még az is igen betsesíti, hogy a' Cs. K. Státusokban találtató ásványi sferzemények felöl tökéletes esmérettséget sferzehet magának belölle az Olvasó. Nem tsak az új találmányok és jobbitások, mind, hanem az egyéb, többire igen drága könyvekben sfertezfélyvel lévök is ezekből leg jobb rendel, a' tzállal megegygyezőleg, és öly módon öfszerfedettve találatnak benne, hogy minden Technologiai, Gazdasági, és Bányászti hasznaik, 's használtatásoknak módjaik, igen értelmesen szembe tünnek. Mint előre való készület igen nagy könyebbségül szolgálhat az ásványi tu-

dómanynak tanulásában, ezen könyvnek első része, melynek szorgalmasan való olvastatása különösen javasoltatik is, mint a' melly minden esmértető, kivált chemiai jeleket, melléjek tétetett Deak és Frantzia nevezetekkel egyetemben, Wád, Verdiem, Berthout, 's mások szerént, magában foglal A' tulajdonképpen való ásványi tudományt (az Oryctognosiát és Geognosiát) elő adó 2-dik és 3-ik részében, Wernert követte helyyesen az Író. Az Ásványi Chemiára, Gazdasági Ásványi tudományra, 's Földleírására nézve is megelégedhet velle az Olvasó. — A' 4-dik rész az egész munkáról való tökéletes laistromot foglalja magában némelly hozzáadásokkal egyetemben. Az egész 1805-dik esztendőig való minden ásványi találmányok előfordúlnak ezen hasznos kézkönyvben.

* * *

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Jelentés. — A' Bétsi Fő Postahivatalnak ezen jelentéséhez, melly által a' közelébb költ M. Kirirban a' Magyar ország felé járó leveles postának a' mult kedden éjjel Béts és a' Magyar ország határ között való megtámadtatását 's némely pakétoknak széllyel lett tépettetését hírüladta: a' M. Kurir írói azt adjuk még hozzá Olvasóinkra nézve, hogy a' történet után néhány pakétok, rész szerént épen, rész szerént széllyel tépve Bétsbe visszahozattatván, mi az elveszett Kurir darabokat a' számaikból kitalálni igyekeztünk, 's a' mult pénteken őket ismét útnak indítottuk: azonközben, ha tsakugyan valakié még is elmaradott volna, parantsóljon eránta, és azonnal meg fogjuk küldeni.

Elegyes Tudósítások.

Monachiumból. — Itt Aprilis éleitől fogva, egy ujj Országzásbéli Constitutionnak a Bavarai tartományokhoz való alkalmaztatásán dolgozik egy Commissió, a' melly a' Ministerekből és az Országzófzék egyéb öregebb Tanátso-saiból áll. A' Westphaliai Constitutziót tették munkájoknak mustájává.

Kafselből. — Az itt kijövő Ujság, azt a' Frankfurti és egyéb levelekben kijött tudósítást megtzáfolja, hogy a' Westphaliai Királyságban lakó 'Sidók az ö Királyoknak nagy summa pénzt adtak volna előrevalóképpen, és hogy számára költsönben pénzt szednének fel. — A' Frankfurti egygyik Ujság szabadkozik, hogy ö nem hirdette volt ki ezt a' tudósítást a' Westphaliai 'Sidókról.

Folytatása a' Frantzia Univerzitásnak: —

IV. Titulus. Az Univerzitásbéli Rangokról és Titulusokról. Az Univerzitásbéli tisztek ilyen rendű Rang szerént következnek egymásután: — 1) A' Nagy Mester; 2) a' Kancellarius; 3) a' Tarnokmester; 4) a' hóltoknapjáig való Tanátso-sok; 5) Rendes Tanátso-sok; 6) Univerzitás' Inspektorai; 7) Akadémiai Rectorok; 8) Akadémiai Inspektorok; 9) Dekányok; 10) a' Fakultásokhoz tartozó Professorok; 11) Lyceumi Gondviselők; 12) Lyceumi Censorok; 13) Lyceumi Profefsorok; 14) Collegiumok Elöljárói; 15) Lyceumi Adjunktusok; 16) Collegiumi Régensek; 17) Institutumok Elöljárói; 18) A' Penziósok; 19) A' Tanítómesterek. — A' 18

és 19 szám alattlévőknek a' Litteratúra Fakultás Baccalaureusainak ; az Institutumok Elöljáróinak a' Litteratúrai Fakultáson kívül a' Tudományok Fakultatásának is, Baccalaureusaiknak ; a' Gondviselőknak (Provisoroknak), Litteratúra Doktorainak és Tudományok Baccalaureusainak ; a' Professoroknak és Dekányoknak pedig az ő Fakultassok beli Doktoroknak kell lenniük.

Az Universitasnak grádust nyert Elöljáróira nézve ennek felette, jutalomúl és az előkelőbb hivataloknak megkülömböztetésekül, Betsületbéli Titulusok is hozattattak-bé, t. i. — Lesznek 1) Titularisok ; 2) Universitas' Tisztjei ; 3) Akadémiai Tisztek.

Ezen titulusokkal penziók, és tzimerek lesznek öfzfze köttetve. Az ő tzimereik kettős Pálma leszzen, mellyet bal mejjeiken viselnek, a' Titularisoké arannyal, az Universitas' Tisztjeiké ezüstel, az Akadémiaiké pedig kék és fejeér selyemmel kivarva.

A' mingyar emhített Elöljárók, az 1. 2. 3. 4. számok alatt Titularisok ; az 5. 6. 7. 8. 9. 10. számok alatt lévők Universitas Tisztjei ; a' 11. 12. 13. 14. számok alatt lévők Akadémiai Tisztek ; a' 15. 16. 17 számok alatt lévők pedig tsak Universitas' tagjai. Az alsó rangukat a' Nagy-mester emelheti feljebb, a' szerént, mint érdemelni fogják.

E r d é l y .

Valamint Európának minden szegeleiteiben, úgy itt is különös késedelmezéssel jött-el a' tavasz, a' mely felől e'képpen tudósított bennünket elmés versekben a' Sajó vidékéről egy erdemes levelezőnk, Április 1-ső napján : — “

„Panasz az időre.

Alszik a Természet; a Nap Aprilist jár,

Mond-meg nekem Csere-bogár mikor lesz nyár? (*)

Miként várokozik a rendelt órára

A hajadon leány jegyzett mátkájára;

De hijába várja, megsalattatott: Jaj!

Várni még sem jöni, ennél nints nagyobb baj.

Ugy várjuk mi is a kellemetes tavaszt,

Várjuk mert elhozta az idő rendje azt:

Elhozta, vagy inkább azzal tsak ketsegtet.

Várjuk, nints völegény, hideg ágyha-fektet.

Elhozta, mert a Nap a Kos jegybe jött már,

És az Egyenlítő lineán innen jár:

Innen jár; vagy talám tsak írják 's meg tsalnak

'S talám most is fázik, jegyibeli a Halnak.

Jól mondják: hazugok a Kalendáristák;

Vagy talám úgy bännak mint ama' Sophisták,

Scaliger 's Cardanus, kik azon kotzódtak,

Mellyik bir több szörrel a Kos e', vagy a Bak?

Oh szereztsélen Kos! a mászerentsétlenek!

A' Bak gyapjával befedettek mindenek (**)

Kost meggyözte a Bak, melly kezdi a telet,

'S akadályoztatja, hogy légyen kikelet:

Meggyözte és magát viseli mérészül,

Beteg a szegény Kos, 's talám halni készül.

Ezért aluszik a Természet, bujába,

Nem kíván részt venni a nap' sugarába.

Hijába jött által a Nap, Aprilist jár,

Ne rémitts Tél! Jöjj el oh kies Tavasz már.

György László.

(*) Ez egy régi Magyar énekből vett kitétel.

(**) A' Bak' gyapja teszi a' havat.